

Oud Gouda

In deze serie brengen we samen met de Historische Vereniging Die Goude een stukje van de geschiedenis van Gouda in beeld.

Van Sacramentskerk tot gezondheidscentrum

Voor- en zijaanzicht van de Sacramentskerk. (foto: Nico J. Boerboom)

Pastoor De Graaf legt in 1931 de eerste steen voor de Sacramentskerk. (foto: Streek Archief Midden Holland)

Een nieuwe kerk of een zondagse pontvaart. Die keuze legt het rooms-katholieke kerkbestuur de gemeente Gouda begin 1931 voor. Katholieke bewoners van de Korte Akkeren die op zondag de dienst in de St. Jozefkerk (Gouwekerk) willen bijwonen, zijn het zat. Zij moeten zowel heen als terug omlopen via Bolwerk of Veerstal. Reden: het pontje bij de Vlamingstraat vaart niet op zondag. De gemeente beseft dat Gouda-West de komende jaren zal uitbreiden en kiest voor een nieuwe kerk. En zo begint het verhaal van de Sacramentskerk aan de Jacob van Lennepkade.

Na goedkeuring door de gemeente en door de Haarlemse bisschop gaat het snel. Onder leiding van de pastoor van de Jozefkerk halen katholieke jongedames 'van keurigen huize' elke week bij de parochianen geld op voor de nieuwe kerk. De Korte Akkeren zal later een eigen parochie krijgen, die van het Allerheiligst Sacrament. Architect J.P. Dessing ontwerpt een kerk met franciscaner klooster, aannemer A.M. de Korte wordt gevraagd

de gebouwen neer te zetten. Na aankoop van een stuk grond en demping van een sloot gaan meer dan vijfhonderd heipalen de grond in.

Pastoor E. de Graaf legt op 9 september 1931 de eerste steen. De kerk wordt opgetrokken in traditionalistische stijl, ook wel Delftse School genoemd. Belangrijke kenmerken zijn het gebruik van baksteen, natuurstenen decoraties,

traditionele raamopeningen en schuine pannendaken. Er zijn geen pilaren. Hierdoor hebben de kerkgangers vrij zicht op het marmeren altaar met zijn unieke tegeltableaus, ontworpen door Mengelberg uit Utrecht. Op 5 juli 1932 wordt de kerk gewijd door bisschop mgr. J.D.J. Aengenent. Zij biedt zeshonderd zitplaatsen aan de zestienhonderd katholieken die in de wijk wonen (telling 1932).

In 1940 wordt de Sacramentskerk zelfstandig en tot parochiekerk verheven. Ze wordt dankzij parochianen, verenigingen en weldoeners verrijkt met zijaltaren en beelden. Tientallen jaren vervult zij een centrale rol in het katholieke leven in de Korte Akkeren. In de jaren zestig zet echter de ontkerkelijking in: steeds minder (jonge) mensen bezoeken de kerk. In 1988 wordt de gebedsruimte via een

Interieur van de kerk in 1986 met zicht op de orgelgalerij. (foto: SAMH)

Interieur in 2020 met zicht op de voormalige orgelgalerij met glas-in-loodraam en op de verdiepingsvloer de wachtruimte met oude kerkbanken. (foto Nico J. Boerboom)

verbouwing verkleind, en in 2005 wordt het gebouw verkocht aan Mozaïek Wonen. De kerk krijgt dan een nieuwe belangrijke functie in de wijk, die van gezondheidscentrum.

Altaar en orgel gaan in 2005 naar andere kerken en het gebouw wordt grondig verbouwd om aan de eisen van zijn nieuwe bestemming te kunnen voldoen.

In 2020 zijn er nog tal van sporen van het katholieke verleden te vinden: een kapelletje als gebedsruimte, een ruimte voor een avondwake, tegeltableaus en wijwaterbakken, glas-in-loodramen, het orgelbalkon en kerkbanken. Op sommige deuren staan nog kruisjes. Tot slot zijn de bronzen klokken in de toren er nog altijd, zoals de omwonenden regelmatig kunnen horen.

Interieur in 2020 gezien richting voormalig altaar. (foto: Nico J. Boerboom)

In het gebouw is nog steeds een kapelletje als gebedsruimte aanwezig. (foto: Nico J. Boerboom)